

สรุปมติที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ด้านบริหาร ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๒

การประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ด้านบริหาร ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุม ๗๐๔ ชั้น ๗ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยมี นายวิศ ดิงสมิตร ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นประธานการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. เพื่อทราบคำแปลสรุปเอกสารรายงานการที่สหรัฐอเมริกาหับเอมิเรตส์ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ

ที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีมติรับทราบคำแปลสรุปเอกสารรายงานการที่สหรัฐอเมริกาหับเอมิเรตส์ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ รายงานดังกล่าวได้แสดงให้เห็นถึงการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งให้มีมาตรการชั่วคราวของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ (International Court of Justice : ICJ) เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ในคดีที่กาตาร์ได้ยื่นต่อศาลให้มีมาตรการคุ้มครองชั่วคราว ๒ ประการ ได้แก่ ๑) ให้สหรัฐอเมริกาหับเอมิเรตส์มีมาตรการคุ้มครองชั่วคราวเพื่อคุ้มครองสิทธิบางประการ เช่น สิทธิในการกลับมารวมตัวกันของสมาชิกในครอบครัว ซึ่งรวมถึงชาวกาตาร์ที่ถูกพลัดพรากจากครอบครัว สิทธิทางการศึกษา และสิทธิในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ๒) ขอให้ทั้งฝ่ายสหรัฐอเมริกาหับเอมิเรตส์และกาตาร์หลีกเลี่ยงการกระทำที่อาจทำให้ข้อพิพาททวีความรุนแรงมากขึ้น หรือขยายความขัดแย้ง โดยเป็นการรายงานผลในช่วงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นช่วงเวลาหลังจากศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้ออกคำสั่งดังกล่าวข้างต้นแล้ว ทั้งนี้ ข้อมูลส่วนใหญ่ในรายงานอ้างอิงจากการรับเรื่องร้องเรียนของสำนักงาน กสม. กาตาร์ ผ่านทางสายด่วน จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงรวบรวมผ่านทางกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกาตาร์ ซึ่งมีเนื้อหาสำคัญเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเด็นต่าง ๆ โดยมาตรการที่สหรัฐอเมริกาหับเอมิเรตส์นำมาใช้โดยผลการได้ส่งผลกระทบต่อกลุ่มบุคคลดังกล่าวหลายพันคน ทั้งเรื่องการศึกษา การกลับมารวมตัวกันของสมาชิกในครอบครัว การจ้างงาน และสวัสดิการด้านสุขภาพ การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากสหรัฐอเมริกาหับเอมิเรตส์กีดกันมิให้เข้าถึงสิทธิในการได้รับการเยียวยา ความเสียหายและการฟื้นฟูตามที่ควรได้รับ การประกาศใช้กฎหมายลงโทษในการแสดงความเห็นใจ (The law criminalizing empathy) ที่กำหนดให้การแสดงความเห็นใจต่อชาวกาตาร์เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายและมีบทลงโทษ ทำให้สำนักงานกฎหมายในสหรัฐอเมริกาหับเอมิเรตส์จำนวนมากปฏิเสธให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายต่อชาวกาตาร์ เพราะเกรงว่าจะเป็นการกระทำที่เข้าข่ายผิดกฎหมายดังกล่าว ซึ่งในตอนท้ายของรายงานฉบับนี้ ได้มีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ ข้อเสนอแนะต่อศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ ข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลสหรัฐอเมริกาหับเอมิเรตส์ และข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลกาตาร์

๒. เพื่อทราบและพิจารณารายงานสรุปผลการประชุมหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) และผู้บริหารสำนักงาน กสม. กับ คณะกรรมการธิการการเมือง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.)

ที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีมติ ดังนี้

๑. รับทราบรายงานสรุปผลการประชุมหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) และผู้บริหารสำนักงาน กสม. กับ คณะกรรมการธิการการเมือง สภานิติบัญญัติ

แห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๒ โดยการประชุมหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นดังกล่าว แบ่งเป็น ๓ ช่วง ประกอบด้วย

ช่วงที่ ๑ แนะนำสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ช่วงที่ ๒ การนำเสนอข้อมูลใน ๖ ประเด็นของการประชุมหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ช่วงที่ ๓ การหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) และผู้บริหารสำนักงาน กสม. กับ คณะกรรมการการเมือง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ซึ่งในส่วนนี้มีประเด็นสำคัญเพิ่มเติมจากช่วงที่ ๒ ประกอบด้วย

ประเด็นที่ ๑ เรื่อง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) เรื่อง ประณามการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง กรณีการบุกยิงป้อมชุดรักษาการหมู่บ้านวัดรัตนานุกภาพ เป็นเหตุให้พระภิกษุมรณภาพ และการยิงโต๊ะอิหม่ามหรือเสาะเสียชีวิตในจังหวัดนราธิวาส

ประเด็นที่ ๒ เรื่อง การจัดแจ้งองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน และสภาวิชาชีพ และการเลิกกันเองขององค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน และสภาวิชาชีพ เพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ประเด็นที่ ๓ เรื่อง สถานะองค์กร (Status) ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ประเด็นที่ ๔ เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมือง กรณี การจัดการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ และ

ประเด็นที่ ๕ เรื่อง รายงานประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ประจำปี ๒๕๖๑

๒. มอบสำนักงาน กสม. โดยสำนักกิจการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ดำเนินการแก้ไข รายงานสรุปผลการประชุมหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) และผู้บริหารสำนักงาน กสม. กับ คณะกรรมการการเมือง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๒ ตามความเห็นที่ประชุม และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓. มอบสำนักงาน กสม. โดยสำนักที่เกี่ยวข้อง พิจารณาดำเนินการตามความเห็นที่ประชุมในส่วนอื่น ๆ ต่อไป

๓. แผนการดำเนินการจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ประจำปี ๒๕๖๒

ที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีมติเห็นชอบแผนการดำเนินการจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ประจำปี ๒๕๖๒ ตามความเห็นของที่ประชุม และมอบให้สำนักงาน กสม. โดยสำนักเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยในปี ๒๕๖๒ มีประเด็นสิทธิมนุษยชนที่จะติดตาม จำนวน ๑๗ ประเด็น ดังนี้

๑. สิทธิในกระบวนการยุติธรรม รวมถึงการกระทำทรมาน การบังคับสูญหาย และโทษประหารชีวิต

๒. สิทธิในการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและเสรีภาพในการชุมนุมโดยสาธารณะ โดยสงบและปราศจากอาวุธ

๓. สิทธิด้านการศึกษา

๔. สิทธิในการทำงาน

๕. สิทธิด้านสุขภาพ

๖. สิทธิในความมั่นคงทางสังคม
๗. ธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน
๘. สิทธิเด็ก
๙. สิทธิผู้สูงอายุ
๑๐. สิทธิคนพิการ
๑๑. ความเท่าเทียมทางเพศ
๑๒. สิทธิของผู้มีปัญหาด้านสุขภาพและสิทธิ
๑๓. นักปกป้องสิทธิมนุษยชน
๑๔. สิทธิชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
๑๕. สถานการณ์สิทธิมนุษยชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
๑๖. การค้ามนุษย์
๑๗. ประเด็นอื่น ๆ ที่สำคัญซึ่งเกิดขึ้นในปี ๒๕๖๒

๔. ร่างแถลงการณ์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) เรื่อง ความห่วงใยต่อวิกฤตการณ์ผู้ลี้ภัยในภาคเหนือที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิในการมีสุขภาพและสิ่งแวดล้อมที่ดีของประชาชน

ที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีมติเห็นชอบร่างแถลงการณ์ในเบื้องต้นและให้ดำเนินการปรับปรุงตามความเห็นของที่ประชุม และมอบสำนักงาน กสม. โดยสำนักเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนดำเนินการร่างแถลงการณ์และส่งให้ กสม. พิจารณา ทาง Line โดยไม่ต้องนำเสนอต่อที่ประชุม กสม. ด้านบริหาร อีกครั้ง และส่งให้สำนักส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชนดำเนินการเผยแพร่ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๕. กสม. เข้าร่วมเปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรสิทธิมนุษยชนสำหรับนักบริหารระดับสูง (ปสม.) รุ่นที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๒

ที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีมติรับทราบ เรื่อง กสม. ได้เข้าร่วมเปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรสิทธิมนุษยชนสำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๒

๖. นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๒

ที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีมติรับทราบ เรื่อง นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะที่ปรึกษาคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และนายโสพล จริจจิตร เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประธานกรรมการอำนวยการศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พร้อมเจ้าหน้าที่สำนักงาน กสม. เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๒ มีผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา องค์กรเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม โดยที่ประชุมร่วมพิจารณาในหลายประเด็นสำคัญ เพื่อให้การขับเคลื่อนประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ การดำเนินงานของศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ และแนวทางการขับเคลื่อนดำเนินงานของศูนย์ฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ผ่านกิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ ที่น่าสนใจ

อาทิ การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ สำนักงาน กสม. จะมีการจัดประชุมคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน ภาคต่าง ๆ ประมาณปลายเดือนเมษายน ๒๕๖๒ ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการดำเนินงานของแต่ละศูนย์ศึกษาฯ แต่ละแห่งด้วย

๗. นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นวิทยากร บรรยายในหัวข้อ ภาพรวมสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทให้กับกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒

ที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีมติรับทราบ เรื่อง นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นวิทยากรบรรยายในหัวข้อ ภาพรวมสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทให้กับกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในหลักสูตรไกล่เกลี่ยและระงับข้อพิพาทในชุมชน (ระดับกลาง) ตามโครงการพัฒนาศักยภาพกลไกการขับเคลื่อนการไกล่เกลี่ยและระงับข้อพิพาทในชุมชน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ ณ โรงแรมทีเค พาเลซ กรุงเทพฯ มีผู้เข้าอบรมจำนวน ๗๖ คน ซึ่งเป็นผู้แทนภาคประชาชนจาก ๗๖ จังหวัดทั่วประเทศ

๘. นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้รับเชิญจาก UNDP ให้บรรยาย หัวข้อ บทบาทของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการส่งเสริมการนำหลักการชี้แนะ เรื่อง ธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ มาใช้ในประเทศไทยและข้อเสนอในการจัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติ ในวันพฤหัสบดีที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๒

ที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีมติรับทราบ เรื่อง นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้รับเชิญจาก UNDP เพื่อบรรยายให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กระทรวงสิทธิมนุษยชน กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรมและการผลิต และ UNDP ประจำปากีสถาน หัวข้อ บทบาทของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการส่งเสริมการนำหลักการชี้แนะ เรื่อง ธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ มาใช้ในประเทศไทยและข้อเสนอในการจัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติ ในวันพฤหัสบดีที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๒

๙. ขอให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเชิญคณะกรรมการสิทธิระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ASEAN Intergovernmental Commission on Human Rights : AICHR) และ คณะกรรมการสิทธิอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิสตรีและสิทธิเด็ก (The ASEAN Commission on the Promotion and Protection of the Rights of Women and Children : ACWC) เพื่อหารือประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน

ที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีมติรับทราบ เรื่อง นายสรรพสิทธิ์ คุณทรัพย์พันธ์ ผู้อำนวยการประจำคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้เสนอที่ประชุมว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรเชิญคณะกรรมการสิทธิระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ASEAN Intergovernmental Commission on Human Rights : AICHR) และคณะกรรมการสิทธิอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิสตรีและสิทธิเด็ก (The ASEAN Commission on the Promotion and Protection of the Rights of Women and Children : ACWC) เข้าร่วมหารือประเด็นที่จะผลักดันไปยังอาเซียนเพื่อแก้ไขปัญหาสิทธิมนุษยชนข้ามพรมแดน ปัญหาสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวกับเด็ก สตรี เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาพร้อมกัน ในการนี้ ที่ประชุมได้มอบให้สำนักงาน กสม. ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป